

Vejledende retningslinjer for afholdelse af konkurrencer i forbindelse med kirkekunstudsmykninger

Akademiraadets Udvalg for Kirkekunst har udarbejdet denne vejledning til menighedsråd, der overvejer at afholde en indbudt konkurrence som et opklarende led i erhvervelsen af ny kunstnerisk udsmykning i eller i forbindelse med en kirke.

Vi håber, den kan være til hjælp i det praktiske arbejde med at udforme og afholde en konkurrence.

Målet med en konkurrence er at optimere de parametre, der er med til at fremme indsigten i processen, kvaliteten og forhåbentlig beslutningen og glæden ved det endelige resultat. Se for mere information om udvalget: www.akademiraadet.dk/Kirkekunst.

Forslag til konkurrenceform og indhold

1. Hvem er indbudt
2. Kort beskrivelse af kirken - forhistorie for udskrivelsen af konkurrencen mm
3. Stedet og opgaven
4. Kirkens krav til udsmykningsforslagets form
5. Evt. krav til budget samt produktions- og tidsplan for udførelsen af opgaven
6. Dato for besigtigelse og indledende møde med kunstnerne i kirken
7. Honorering samt økonomi for udførelsen af den endelige opgave
8. Konkurrencevilkår og bedømmelsesudvalg
9. Kommunikation: Hvem kan der stilles spørgsmål til, tidsfrist og formidling af svar
10. Afleveringsfrist og afleveringssted
11. Evt. dato for præsentation af forslagene

Uddybning af ovennævnte punkter

(1)

Det skal i indbydelsen til konkurrencen oplyses, hvem der er indbudt. Indbydelsen udsendes minimum 3 måneder før indleveringsfrist.

(2)

Kort beskrivelse af:

Kirken, dens historie, beslutningsprocessen (hvad har fået jer til at udskrive en konkurrence), jeres overordnede idéer og visioner for kirken.

(3)

Beskrivelse af:

- Lokaliteten for udsmykningen (vedlæg gerne situationstegninger, som er målfaste).
- Udsmykningsopgavens karakter og dens omfang (hvilke ønsker er der til udsmykningen, og hvad skal den kunne bidrage med (liturgisk, kirkens tanker, tro, historie og idéer)).
- Eventuelt specifikke krav til materiale, dimensioner, lys, funktioner, elementer/inventar, (alter, alterudsmykning, knæfald el.lign.) brand- og adgangskrav og evt. samarbejde med arkitekt.

(4)

Oplys hvilken form udsmykningsforslaget skal præsenteres i: model, plancher, tegninger/illustrationer, mappe eller digitalt samt målestoksforhold.

(5)

Hvis kunstneren skal udfærdige et budget for udførelsen af den endelige opgave, herunder evt. overslag/tilbud samt tidsplan, skal dette oplyses.

(6)

Datoen for besigtigelse af kirken og indledende møde med kunstnerne fastlægges i god tid inden fristen for aflevering af udsmykningsforslaget, gerne senest 1 uge efter indbydelsen. Invitér de pågældende kunstnere til at besigtige kirken, gerne samtidig – så alle får samme fremvisning og hører samme svar på eventuelle spørgsmål.

(7)

Honorering af opgaveforslagene. * (Se nedenfor)

Oplys den samlede beløbsramme for udsmykningsopgaven, inkl. kunstnerens honorar, moms, håndværkerudgifter o. lign. (Hvis kirken ikke har midlerne til den endelige opgave, men f.eks. skal søge fonde til finansieringen, skal dette oplyses i konkurrencebetingelserne.)

(8)

Oplys konkurrencevilkårene. * (Se nedenfor). Oplys hvilke personer der sidder i konkurrencens bedømmelsesudvalg - såfremt forslagene skal igennem Provsti og Stift inden den endelige godkendelse, skal dette også oplyses.

(9)

Oplys hvem kunstnerne kan stille spørgsmål til, tidsfrist herfor og hvordan svarene formidles. Svarene på evt. spørgsmål fra de enkelte deltagere i konkurrencen bør sendes til alle deltagere, så der er ens betingelser for at udføre opgaven.

(10)

Det skal tydeligt fremgå, hvor (adresse og kontaktperson) og hvornår forslaget skal afleveres (dato og evt. tid) samt datoen for den endelige afgørelse/offentliggørelse af vinderforslaget.

(11)

Udvalget anbefaler bedømmelsesudvalget/kirken at arrangere et møde inden endelig afgørelse med hver enkelt konkurrencedeltager/kunstner, hvor kunstneren gives mulighed for at præsentere sit forslag og bedømmelsesudvalget/kirken gives mulighed for at stille spørgsmål, dette for at fremme gensidigt indblik, forståelse og ikke mindst den endelige bedømmelse.

*** Konkurrencevilkår og honorering**

Generelt kan kunstneriske konkurrencer deles op i to hovedgrupper: Åbne konkurrencer og indbudte konkurrencer.

Vi kommer ikke i denne vejledning nærmere ind på den åbne konkurrenceform, i det vi ud fra vores erfaring med udsmykningsproblematikkerne i kirkesammenhæng mener, at den konkurrenceform vil være for tids- og ressourcekrævende for de fleste menighedsråd.

Den indbudte konkurrence går ud på, at menighedsrådet prækvalificerer kunstnere til at udarbejde et forslag. Fordelen ved denne konkurrenceform er, at man som opdragsgiver kan udvælge de kunstnere, som forventes kan løse den udbudte opgave. Ulempen er naturligvis, at konkurrencebesvarelsernes variation er lige så lille som antallet af deltagere. Under alle omstændigheder bør man tilstræbe en bred sammensætning af deltagerkredsen. Alle kunstnere modtager et vederlag, der står i et rimeligt forhold til de fordrede ydelser.

Der findes forskellige modeller/vilkår for indbudte kunstneriske konkurrencer og honorering af konkurrenceforslag.

A. Den traditionelle form for indbudt konkurrence går ud på, at menighedsrådet prækvalificerer 3-5 kunstnere til at udarbejde et detaljeret forslag incl. budget med henblik på at udføre vinderforslaget. Udskriveren honorerer alle indsendte forslag, men er ikke forpligtet til at realisere nogen af forslagene.

B. Den udvidede form for indbudt konkurrence går ud på, at konkurrencedeltagerne udarbejder et idéforslag (begrænset detaljeringsgrad) og konkurrerer om en præmiesum (dog med et vist basisvederlag til alle). Samtidig er deltagerantallet større end i de sædvanlige indbudte konkurrencer (f.eks. 5-10). I princippet er der ikke et loft for antallet af deltagere. Udskriveren præmierer de indsendte forslag på baggrund af konkurrencebetingelserne, men er ikke forpligtet til at lade vinderforslaget realisere.

C. Konkurrencen gennemføres i to etaper. Til første etape prækvalificeres 3-5 deltagere, der afleverer et idéforslag. Efter bedømmelsen går 1-2 forslagsstillere videre i anden etape med henblik på at realisere vinderprojektet, hvor der skal udarbejdes mere uddybende forslag til projektets udformning plus budget. Udskriveren honorerer alle indsendte forslag, men hver fase honoreres separat i forhold til de krav, der stilles.

Det skal oplyses, hvilken af de 3 modeller der benyttes i konkurrencen.

Honorarets størrelse afhænger af, hvor meget der kræves af konkurrenceforslagene i den udskrevne konkurrence.

Der kan som beskrevet enten bestilles et detaljeret og gennemarbejdet forslag med budget (indhentet tilbud), eller et idéforslag med et ikke bindende budgetoverslag (ingen faste tilbud).

Konkurrencen kan også deles op i 2 faser, hvor hver fase honoreres separat i forhold til de krav, der stilles.

1. fase: Idéfase - koncept for det færdige kunstprojekt.

2. fase: Gennemarbejdet forslag baseret på idéfasens koncept med budget (indhentet tilbud).

En realistisk rettesnor for, hvordan man udregner det endelige og samlede kunstnerhonorar, er, at det mindst udgør $\frac{1}{4}$ af det samlede budget for udsmykningsopgaven, og at honoraret for opgaveforslaget udgør $\frac{1}{4}$ af det samlede kunstnerhonorar.

Vær opmærksom på, at ejendoms- og ophavsretten til et forslag tilkommer kunstneren.

Udvalget for Kirkekunst er af den klare overbevisning, at den traditionelle form for indbudt konkurrence, som bekræftet ovenfor, er den bedst egnede til kirkekunstudsmykninger af en vis størrelse. Udvalget bistår gerne kirkerne/menighedsrådene, som efter 1 til 2 gratis konsulentbesøg af udvalget kan få et godt og solidt fundament til at udvælge et antal kunstnere til at deltage i konkurrencen.

Se for yderligere vejledning Billedkunstnernes Forbunds regler for konkurrencer og skitseforslag:

<http://www.bkf.dk/documents/10180/18585/Konkurrenceregler.pdf>

deres standard skitseaftale for udsmykningsopgaver:

<http://www.bkf.dk/documents/10180/18585/%281%29Skitseaftale.pdf>

og deres takster for skitsehonorarer på:

<http://www.bkf.dk/udsmykninger>